



Z KSIĘGOZBIORU
IGNACEGO BERNSTEINA

w Warszawie.

N^o 3880

VGT 265, 275

[Strasbourg? J. Prüss? rasciej Prüss (por. X)]

[Speier?, P. Drach?]

Picharski 163 podaje Hageman H. Braun,
ale nie radzą się litera S

HN 322

Mag. St. Dr.

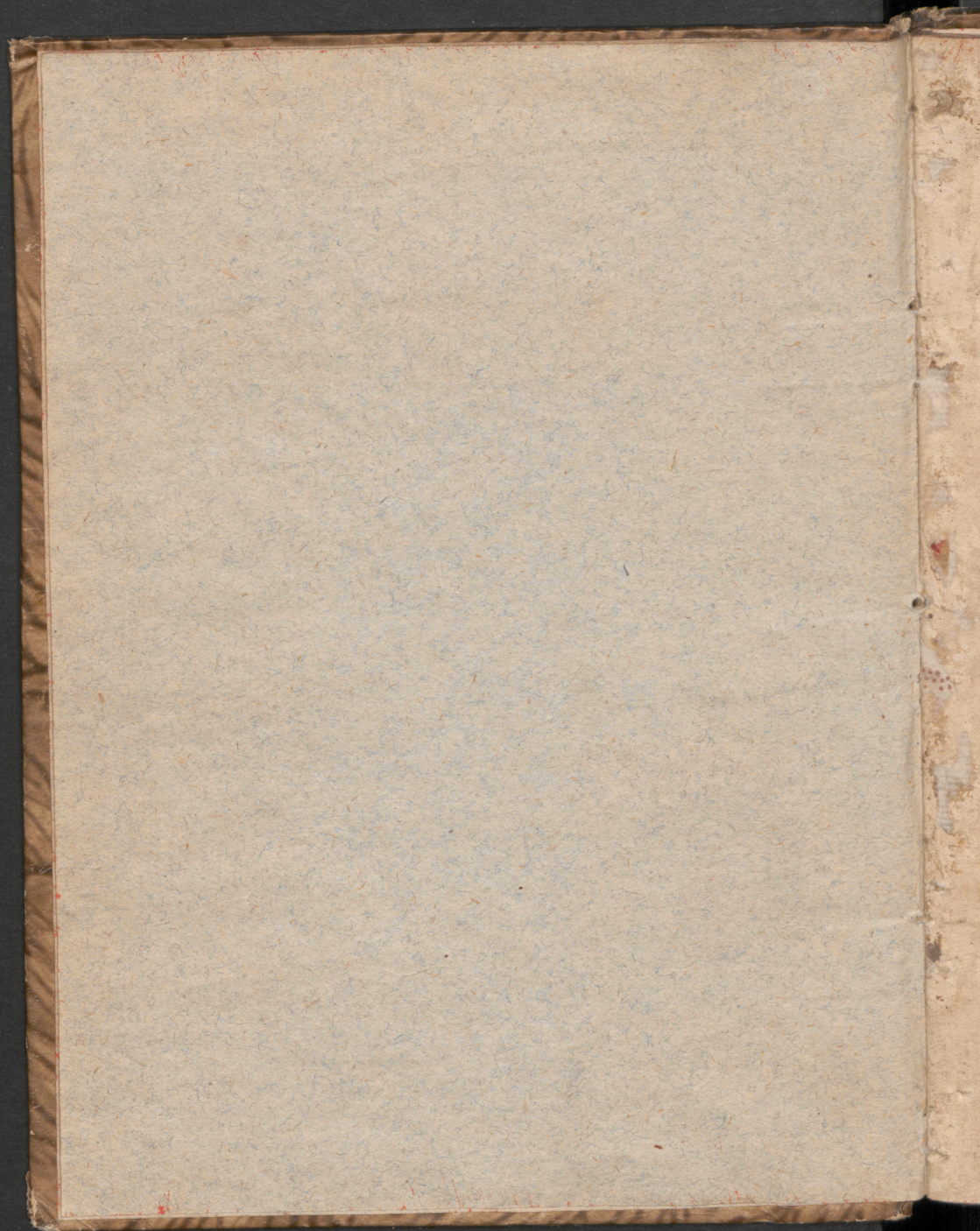


3880.

T. 25(993)

7
Harro 14639 2

34 WHT



Ex libris Vindob. a. n. 1717

Proverbia Sapientie

Handwritten text, likely a title or page number, appearing as a faint watermark or bleed-through from the reverse side. The text is written in a stylized, possibly Gothic or early modern script, and is oriented vertically.

Incipiūt prouerbia sene ce sꝑm ordinē alphabeti

Alienū est omne quicquid optan-
do euenit. **A**b altero expectes. al-
teri quod feceris. **A**nimus verezi
q̄ scit. scit tutus aggredi. **A**uxilia
hūilia firma cōsensus facit. **A**mor animi ar-
bitrio sumit. non ponitur. **A**ut amat. aut odit
mulier. nichil ē tertium. **A**d tristē pte strenua
suspicio debet. **A**mes parētē si equus est ali-
ter feras. **A**spicere oportet quod possis perde-
re. **A**mici vicia si fers. facis tua. **A**liena bo-
mini ingenuo. acerbā est seruitus. **A**b sentem
ledit q̄ cum ebrio litigat. **A**mans iratus mul-
ta mētur sibi. **A**uar⁹ ipe miserie causā ē sue.
amans quid cupit scit. quid sapiat non videt.
amās quod suspicatur vigilās. somniat. **A**d
calamitatem quilibet rumor valet. **A**mor ex-
torqueri non potest. sed elabi potest. **A**b amāte
lachrymis redimamus iracundiam. **A**perte
cū est mala mulier. tum demū est bona. **A**uas-
rum facilem capias vbi non sis idem. **A**mare
et sapere vir a deo concedit. **A**uarus nisi cum
moritur. nihil recte facit. **A**stute crines dum
celant. etas indicatur. **A**uarus damno poti⁹
q̄ sapiens dolet. **A**uaro quid mali optes. nisi
vt viuat diu. **A**nimo dolenti nihil oportet cre-
dere. **A**lienū nobis. nostrū plus alijs placet.

fiat
alienu

amare iuueni fructus est. crimen seni. annus
cum ludit. morti delicias facit. amoris vuln?
idem qui sonat. facit. ad penitendum pperat
cito qui iudicat. amicos res optime paranti
aduerse probat. aleator quāto i arte ē. tāto est
nequior. amor ocioso causa solitudinis est.
aberrare a fortuna tua non potes. obsidet te.
aquocunq; descenderis. magno apparatu sequi
tur acerzima virt? est. quam vltima necessitas
excudit. agat princeps curam nō tantum sal
lutis. sed honeste cicatricis a duab? causis pre
stare princeps solet. si aut se vindicat. aut aliu.



Bis est gratū quod opus est. si vltro of
feras. bonarū rerum consuetudo pes
sima est. beneficium qui dare nescit.
iniuste petit. bonum est fugienda aspicere in
alieno malo. beneficium accipere. libertatem
vēdere est. bona nemini bona est. vt nō alicui
sit mala. bis enim est mori. alterius arbitrio
mori. beneficia plura recepit. qui scit redder
e. bis peccas cum peccanti obsequium accēs
modas. bonus animus lesus. grauius mul
to irascit. bona mors est homini. vite que ex
tinguit mala. beneficium dando accepit. qui
digno tedit. blandicia non imperio fit dulci
venus. bon? animus nunquam erranti ob
sequium accomodat. beneficium qui se re
disse dicit. petit. beniuoli coniunctio animi
maxima est cognatio. beneficiū sepe dare. do

cere est reddere bonitatis vba mutare ma-
ior malicia est bona opinio homini tutior
pecunia est. bonum quod est suppressum neque extinguit
bis. vincit. qui se se vincit in victoria benignus
etiam dandi causam cogitat bis interimitur.
qui suis armis perit bene dormit qui non sentit
quam male dormiat bonorum crimeum est officiosus
miser bona fama in tenebris proprium splendorem
obtinere bene cogitata si excedunt. non occidunt
bene proit nummos iudici cum dat nocens
bonis nocet. qui malus parit bonus iudex est.
qui nouit dispensare quod dandum est quantum
bone iusticie primum modus est seueritas
beneficium est eo carere. quod inuitus possideas
beneficium est si reddere bonitas
verba bonum est reddere bonitatis vba
bonum est reddere bona vba etiam inimicis
bona que veniunt. nisi sustineantur cadunt
ut opprimant bona imperante anima. est pecunia
bonum ad virum. cito moritur iracundia
breue mens ipsa est memoria iracundie
bona turpitudine est. que piculum vindicat
bona compat psidia misericordia beneficium
dignis ubi res. omnes obligas

C

conserua vicia serim nisi reprehendim?
Cruel in re aduersa obiurgatio Ca
uendi nulla est dimittenda occasio
Qui semper tederis. ubi neget rapere imperas
Cruelē medicum intemperās facit eger Cui?

mortem amici expectat. vitam oderunt. **C**ū
inimico nemo in gratiā cito redit. **C**iti⁹ ve
nit piculum cum stemnit. **C**asta ad viꝝ ma
trona parēdo impat. **C**ito ignominia fit sup
bi gloria. **C**onsilio melius vicas quā iracun
dia. **C**uius dolori remedium est patientia.
cum vitia p̄sunt peccat qui recte facit. **C**ōtus
meliā nec fortis potest. nec ingenuus pati.
cōscientiam amici. null⁹ inuenit ligua p̄ceps.
Cōtemni est leui⁹ quam stulticia pcuti. co
mes facund⁹ in via p̄ vehiculo ē. cito impbo
rum leta ad p̄niciem cadunt. **C**rimen relin
quit vite. qui mortem appetit. **C**lementia in
quācumq; domum venerit. felicē eam tranq̄l
lamq; p̄stabit. clementia est temp̄ancia animi
in potestate vlciscendi. clementia ē leuitas su
perioris aduersus inferiorem. **C**onsuetudo
peccandi. multitudinem facit peccantiū.

D

Discipul⁹ ē prioris. posterior dies. **D**ā
nare ē obiurgare cum auxilio opus est. **D**iu
apparādum ē bellum vt vineas celeri⁹. **D**ire
ris maledicta. cum ingrātū hoīem dixeris.
De inimico nō loquaris malū. si cogites.
Deliberare vtilia. mora ē tutissima. **D**olor des
crescit. vbi quo crescat nō habet. **D**ediscere
flere feminā est mēdatium. **D**iscordia fit chas
rior cōcordia. **D**eliberādum est diu quicquid
statuendū est semel. **D**ifficilem habere optet
aurem ad crimina. **D**um est vita grata. mor

tis cōditio est optima ¶ Dānum appellāndum
est cum mala fama lucrum Ducis in p̄silio po
sita est virt^{us} militum ¶ Dies quod donat time
as. cito raptum venit ¶ Dimissum qđ nescit nō
admittit ¶ Difficilius ē moderari. vbi dolori
debet vltio. quam vbi exemplo.

¶

¶ Etiam innocētes cogit mētiri dolor.

¶ Etiam peccato recte p̄stat fides ¶ Etia
celeritans ī desiderio mora ē ¶ Ex vitio alteri
sapiēs suum emendat ¶ Et deest ⁊ superat mi
seris cogitatio. ¶ Etiam obliuisci quod scis. in
terdum expedit. ¶ Ex hominū questu. facta ē
fortuna dea. ¶ Effugere cupiditatem regnum
est inuenire. ¶ Exuli vbi nūq̄ domus est. sine
sepulchro est tanq̄ mortuus. ¶ Et qui faciūt.
odiunt iniuriam. ¶ Eripere telum ⁊ non dare
irato decz ¶ Exiliū pati. est patrie se degenerare.
¶ Etiam capillus vnus habet vmbra[m] suam.
¶ En quam miserum est fieri. metuendo senem.
¶ Etiam hosti ē equus. qui habet in consilio fidē.
¶ Excelsis malis facilius casus nocet. ¶ Errat si
quis existimat tutum diu esse Regem. ¶ Ex
seua animaduersione nulla regi gloria est. ¶ E
uadere possunt pusilla mala. ⁊ verba dare ingē
tibus obuiam itur. ¶ Excusationem querere vi
cium est. omnia ad deum relinque ¶ Elemosy
na non tam accipiētibus quam dantibus pdest.
¶ Et spe premij. solacium fit laboris.

¶

Idem qui perdit . se seruat in reliquū
Fortuna cum bladiū . captatum venit
Fortunā citius reperies . quā retineas
Formosa facies muta commēdatio ē **Fru**
stra rogat . qui misereri nō potest **F**ortuna
vn aliquid fregit . casus est **F**raus est accipe
quod nō possis reddere . **F**ortuna nimium
quē fouet . stultum facit **F**atef facin⁹ is . qui
iudicium fugit **F**elix impbitas . optimorū ē
calamitas **F**eras . nō culpas . qđ inmutari
nō potest futura pugnāt . nec se supari sināt
Furoz sit . lesa sepius patiētia **F**icta cito ad
naturā suam recidunt **F**idem qui perdit
nihil potest vltra ptere **F**acilitas animi . ad
partem stulticie rapit **F**ides vnanimā vnde
abiit nunquā redit **F**idem nemo vnquam
pdit . nisi qui nō habet **F**ortuna obesse nul
li contenta est semel **F**ulmen est . vbi cū po
testate iracundia habitat frustra cum ad se
nectutē ventū est repetes adolescentiā fal
sum maledictū . malivolū mēdacium est **f**e
mine naturā regere . desperare odium est **f**e
ras difficilia . vt facilia leui⁹ feras **f**ortuna ne
mini plus . quā cōsiliū valz **f**ortuna vitrea
est . que cum tātum splēdet frāgitur **f**eras
quod ledit . vt quod prodest perferas **f**acit
gratum fortuna quem nemo videt **f**acilius
priuatis ignoscitur . ptnaciter se iudicanti
bus . frequens

vindicta. paucorum odium reprimat. omnium irritat.

G

Grave preiudicium est. quod iudicium non habet. grauissima est probi hominis iracundia. grauis animi pena est. quem post factum penitet. grauis animus dubiam non habet sententiam. graue est malum omne. quod sub aspectu latet. grauius nocet. quodcumque inexpertum accidit. grauior est inimicus. qui latet in pectore. grauissimum est imperium consuetudinis. graue crimen etiam cum dictum est leuiter nocet. grauis a magnis ad maiora fit.

H

Heu quam difficile est glorie custodia. homo extra corpus suum est. cum irascitur heu quam timidus qui se mori tutum putat. homo qui in homine calamitoso est misericors meminit sui. honesta turpitudine est mori pro bona causa. habet in aduersis auxilia. qui commodat in secundis. heu quam miserum est discere seruire. ubi sis doctus dominari. heu quam miserum est fieri metuendo senem. heu quam miserum est ab illo ledi. de quo non possis queri. hominem experiri multa. paupertas iubet. heu dolor quam miser est. qui tormento vocem non habet. heu quam penitenda incurrunt. viuendo diu. habet suum venenum. blanda oratio. homo totiens moritur.

quotiens amittit suos. ¶ Homo semper in se ali
ud fert. in alterum aliud cogitat. ¶ honestus ti
mor. alterum patrimonium est. ¶ homo nescit
si sine dolore fortunam inuenit. ¶ honeste ser
uit. qui succumbit tempori. ¶ homo vite cōmo
datus est. non donatus. ¶ heres fictus. sub per
sona risus ē. ¶ hoc redē scire vtili⁷ est. q̄ querere
habent locum maledicti crebre uuptie. ¶ hec
clementia principem decet. vt quocūque vene
rit māsuetiora omnia faciat. ¶ haud min⁷ tur
pia sunt p̄cipi mlt̄a sup̄plicia. q̄ medico fūera.

Inferior hor⁷ scit. quicquid peccat superi
or. ¶ inimicum vlcisci. vitam accipere ē
alteram. ¶ id agas. ne quis merito tuo
te oderit. ¶ inuictū cum retineas. exire incitas
ingenuitatem ledis. cum indignum roges. ¶ in
nullo avarus bonus est. in se pessim⁷. ¶ ino
pi beneficiū bis dat. qui dat celeriter. inopie
parua resunt. avaricie omnia. instructa ino
pia est. in diuitijs cupiditas. in se vitat culpā
qui peccatū preterit. ¶ iucundum nihil est. ni
si quod reficit varietas. ¶ ingenuitas non reci
pit contumeliam. ¶ impune peccat in eū. qui
peccat rarioz. ¶ ingrat⁷ vnus miseris. omnib⁷
nocet. ¶ in miseri vita. cōtumelia ē. ¶ ita ami
cum habeas. posse vt facile fieri hunc inimicū
putes. ¶ inuidiā ferre. aut fortiaut felix potest.
in floze semp mēday iracūdia ē. inuidia tacite. sed
miute irascit^r iratū breuif^r vites. s; iūmicū diu

iniuriarū remediū ē obliuio. Iracundiā q̄ vincit
hostem superat maximum. Iocum tacentē cri
men faciat acrius. In malis sperare bonū ni
si inocens nemo solet. In vindicādo crimino
sa est celeritas. In honesta res est suos vince
re. satis est potuisse punire. Imago animi ser
mo est. qualis est vir talis oratio. In felicitate
se erigere. est felicitatem submittere. In felice
felicitas est inocencia. nequicia ipsa pena sui est
inimicum. Quis humilem. docti est timere.
in calamitoso. risus etiam iniuria est. Iudex
damnat. cū nocēs absoluitur. Ignoscere
humanum est. vbi pudet cui ignoscitur. In
rebus dubijs. plurima est audacia. Illo nocēs
se damnat quo peccat die. Ita crede amico. ne
sit inimico locus. Iratus etiam facinus con
siliū putat. Inuidia id loquit. nō qui subest
irritare est calamitatē. cum te felicem vocauer
ius supra omnem iniuriam positum scias. Imbecillos oculos esse. q̄ ad alienā lippitudinē
suffunduntur.

L

Deo ignōinie ē. apud idignū dignitas
laus noua vbi oritur. etiā rei admittit.
leso dolor remediū. inimici dolor. Leuis
est fortūa. q̄ cito reposcit qd̄ dedit. Lex vniuersi
sal. q̄ iubet nasci et mori. lucrū sine dāno alteri
fieri nō potest. lasciuia et laus. nūq̄ hnt concordātiā.
legē nocēs. dret. fortunā inocēs. libido idicū ē
q̄ leuitas sapit. Libido etiā cūctos sub vultu
comat. Lara crudelitas. nō ē vocāda clemētia.

alignus fieri. maxime ingrati docēt
multis minatur. qui vni facit iniuri
am mora omnis odio est. sed facit
sapientiam. mali causa est. que requirit mise
ricordiam. mori est felix. antequā mortem
inuocet. miserū est a rege cogi. quod cupias
loqui. miserrima est fortuna; que inimico caret.
malus est vocandus. qui sua. est causa bonus.
monstro similis est. auaricia vnica. malis di
splicere. laudari est. malus vbi bonum se si
mulat. tunc est pessimus. metus dum venit
earum habet sonus locum. mori necesse est.
sed non quotiens volueris. male geris. quic
quid geritur fortū e fide. mortuo qui mittit
munus nihil dat illi. sibi adimit. min⁹ est q̄
seruus dominus. qui seruos timet. magis
heres fidus nascitur. q̄ scribitur. malos in
consilio femine vincunt viros. mala est vo
luntas. ad alienum consuescere. maximo cū
periculo custoditur. quod multis placet. ma
la est medicina. vbi aliquid nature perit. ma
le nature. nunq̄ doctrina indigent miseriam
nescire. sine periculo est viuere. male viuūt
qui se semper victuros putant. maledictū
interpretando facies acutus. male secti agit
eger. medicum qui heredem facit. min⁹ deci
pitur. cui negatur celeriter. mutat se bonitas
cum irritatur iniuria. mulier cum sola cogi
tat male cogitat. male facere qui vult. nusq̄
causam inuenit. malivol⁹ semper sua natura
vescitur. multos timere habet. quem multi

7
timent. male imperando. sum mñ imperat
amittitur. mñ q̄ nubit mñ; multis. nō pla
cet. misera est egritudo animi. ob alienatū
speciem miseriarū. misericordia nō causam
sed fortunā spectat. magnam fortunam. ma
gnos animos decet. magni animi ē propriū
esse ⁊ tranquillum et iniurias atq; offensiones
semper despicere. muliebres est. furere in ira.
misericordia est vicia miserie. habet enī aliquid
trahitq; ex ea. malo res offendere q̄ placere
adulando. morbum esse scias nō hilaritatē
semper arridere ridentibus. ⁊ ab omnium est i
mationem ipsum quoque os deducere.

¶

Nihil agere semper infelici est optimū.
nihil peccet oculi. si oculis animus im
peret. nihil propriū dicas. quod mutari pos
sit. non cito ruina perit. vir qui ruinā timet.
nullus est tātus questus. q̄ eo quod habes ca
rere. nescis quid optes aut quid fugias. ita
ludit dies. nūquam periculū sine periculo
vincis. nulla est tam bona fortuna. de qua nihil
queri possis. nusq; melius morimur homines
quam vbilibenter vixim⁹. negandi causa aua
ro nūquam deficit. nondū felix es. si nondū
re turba teridet. nam si nullos inimicos tibi
iniuria. multos tamen iuidia non enim aspi
ciar q̄ plenas quisq; man⁹ deo. sed q̄ puras ad
moueat. non enim aliter nisi optim⁹ anim⁹.
pulcherrimus dei cultus ē non aliter viuas

W. m.
Salvatore
XX Tabl
146

insolitudine. aliter in foro. **N**ihil petas qđ
negatur es. **N**ihil negabis qđ petitur es
Nihil magnum ē in rebus humanis. nisi animus
magna despiciēs. **N**ihil interest quo animo
facias. qđ fecisse viciosum ē. **N**ā facta cernūt.
animus nō videt. **N**on qđ multis placeas sed
quiquis libz stude nequicia ipse pena sui ē nā
mala psciēcia sepe tuta ē secuta nunquā. **N**e
minē cito accusaueris. **N**e minē cito laudaueris
Nullum putaueris esse locum sine teste
nulla pusilla domus que multos recipit amicos
nunquā scelus scelere vindicandum ē nimium
alterādo veritas amittit. **N**on multum super
eum eminet quis. cui se irascēdo exequat no
bilis possessio sapiētia ē que distributa suscipit
incremētum auarum dedignata possessorem
cito nisi publice elabatur. **N**on alia facies ē
quieti moratiz imperij. quā sereni celi et nitē
tis. **N**ullum ex omnibus clemētia magis. quā
regē aut prelatum decet nemo potest psonā
diu ferre fictā. ficta cito in naturā suam reci
dunt. nūquā liquidum sincerumq; ex turbi
do venit. **N**ullum morosius est animal maio
riq; arte tractandum quam homo. et nulli ma
iori arte tractandum quam homo et nulli ma
gis parcendum quam homini.



mine peccatum est actio: **O**mnis
actio ē voluntaria. tā honesta quā
turpis. **O**mnis ergo peccatum voluntarium.

est **C**ommitte excusationē. nemo peccat inui-
tus **C**omne viciū habet patrocinium suū
obīa multorū sub oculo latent **C**omnia tū-
pandū cum nō dico si cecideris sed si titubas
ueris **C**omnis affectus habz. vt in eo in quo
ipse insanit. in idē putet ceteros fureze. om-
nes enim vitā differētes. mors incerta preue-
nit. oīs itaq; dies velut vltim^o ordinād^o ē. opi-
nant de te homines male s; mali. displicere em̄
malis laudabile ē **O**ratōrē te puta. si tibi ip̄si
quod optz psuasēris odium optz peccādi nō
metum facias **C**obiurgationi semp aliquib
blāde admisce **O**ptimum ē sp̄ ignoscere tan-
quā si ipse pecces quottidie **O**ptimum ē ma-
iorū vestigia seq. si recte p̄cesserunt omnia do-
ctor inuite orationis peccās turpior est **C**ob-
hoc q; in officio cuius magister esse vult labi
em̄ni remoderatio est adhibenda. que sanabili
ingenia distinguere a tedloratis sciat



peccandi duo sunt genera. aliud ex p̄posi-
to. aliud ex negligētia **C**pleriq; metu
cessant peccare nō innocēcia **C**profec-
to tales timidi non innocētes sunt dicendi
priusquam pr̄ omittas. deliberes vt cum pro-
miseris facias prius si negaueris fecisse po-
tēte fallere est

Propter causam multa amico dabis. multe
etiā cause contra amicū. Pro eo religiosi
or eris quo melior. Prestabis parentibus
pietatem. cognatis dilectionem. Presta-
bis amicis fidem. oib' equitatē. Pacem cum
omnibus habebis. bellum cum vicis. Pe-
cunie impare oportet. non seruire. Pecus
nia si vti scias ancilla est. si nescias domina ē.
Putandus est recte forcius. qui cupiditates
tanquā hostes subicit. Patria est vbiq;
bene vixeris. Peiora sunt tecta odia quam
aperta. Propterea te loquar inimicus tuci-
orem quam taciturnus ostendit. Proximū
ad innocentiam tenet locū verecundia et pec-
cati confessio. Plerique cum stultis male
dicunt. ipsi sibi conuicium faciunt. Pertur-
pe est enim quod obijcitur in obijciente agno-
sci. pulcherrimū est omnia prestare. nihil
erigere. principium discordie ē. aliquid ex
communi proprium facere. plerique famam
conscientiam pauci verentur. parcendum
est improbandis ciuib'us. non aliter quā mē-
bris languētibus. principium seruicie bellū
est. pestifera vis valere adnocendum. pro-
pe est vt libenter damnet qui cito. prope vt
non que damnet qui nimis. peccandi veter-
cundiam facit ipsa clementia regentis.



uidā quosdā occidūt inimicos. nō qz ha-
beāt. sed qz metuerāt. Quē inimicū

est nocuisse. vel quia oderis ledere **Q**uanto iniqui⁹ est odisse. quia leseris **Q**uam magnarū virium est negligere ledentē **Q**ui enim vindicat. sentit **Q**uis sis interesi. nō quis habearis **Q**uamuis agas id vt ne quis merito tuo te oderit. erunt tñ qui semp oderint **Q**uā magnum est non laudari. et esse laudabilē **Q**ui succurrere perituro potest. cum non succurrit occidit **Q**uid est homini inimicissimum. alter homo **Q**ui propter pecunie vel libidinis amorem mori⁹. ostēdit se numq̃ sui causa vixisse **Q**ue sunt maxime diuitie. non desiderare diuitias **Q**uis plurimūbz. is qui minimū cupit **Q**uid est dare beneficiū. imitari⁹ eum **Q**uis est paup. qui sibi videt diues **Q**uidā inimici graues sunt amici leues **Q**uietissime viuerēt hoies in terris. si duo vba tollerēt. scilz meū et tuū **Q**ui paupertatē timet. timidus ē **Q**uod tacitum esse vis. nemini dixeris **Q**uia nō poteris ab alio silētium erigere. si tibi ipse nō prestas **Q**ui equo animo mal⁹ miscet. mal⁹ ē **Q**ui s⁹uus crudel⁹. ē ostēdit i alijs volūtātē nō velle sed potestātē qui ob hoc in iuriā facit quia potest. cito desinit quia fecit quid dulcius quā habere amicū. cum quo omnia audeas quem sic credis vt te. cui sic loquaris q̃si tecum quāti tales amicos habere voluerūt et ipsi tales esse nō possunt quomō se fortuna et fauor inducit hominē quicquid equo plus futurū ē. in ptē humaniorē inclina vel p.

pondera. **Q**uid eo infelicius. cui iam malum
esse necesse est. **Q**uid potest ab eo quisq; spera-
re. quē malū esse docuit. **Q**uotidie damna q̄
semp̄ timet **Q**uotidie ē deterior posterioꝝ dies

R

repelli se homines facili⁹. q̄ decipi possunt
respue crudelitē. ⁊ matrē crudelitatis
iram. **R**euera memoria beneficiorū fra-
gilis est. iuriarū tenax **R**idiculū est odi nocentē
inocentiā perdere **R**es vera est q̄ a multis timef
multos timet. **R**egib; est peius multo. q̄ ser-
uētib;. **R**euera quia illi singullos isti vniuer-
sos timent. **R**es ipsa vt ipsa re possumus effi-
ciet. si polliceri properam⁹ honesta. **R**em maxi-
mam sibi promittit sapientia. vt te reducat tibi
recta ingenia debilitat verecundia. praua cōfir-
mat audacia. **R**es optima est nō sceleratos ex-
tirpare sed scelera. **R**ecte parentē ⁊ miseriorē
laudas. quia p̄tinet ad gloriā. tuā **R**es magne
clemētie ē. indulgēdo corrigere peccata. q̄ vidi-
cādo. **R**ege icolū mēs omnib; vna ē. amissio
rū pere fidem. **R**egib; certior ē. ex māsuetudie
securitas.

S

Sunt quorū corp⁹ innoxii est. ⁊ in mille
facinorū furias mēs ociosa discurrit **S**i
in clientulā felicis hominis potetisq; peruenieris
aut veritas aut amicitia perdēda ē. **S**i vis bea-
t⁹ esse. cogita hoc primū contēni. **S**i multis
placuerit vita tua. tibi placere nō poterit **S**o

litudinē querit. q̄ vult cū innocentib; vivere.
Sculū est tiere. qđ vitari nō potest. **S**emp
dissensio ab alio icipiat. a te recōlatio. **S**uc
curre paup̄tati amicorū. imo potius occurre. **S**
Secrete admone amicos. palā lauda. **S**i be
ne te institueris. pudeat te fieri deteriorē. **S**i
quis irasci p̄enas ab alio expetit. a se exegit. **S**
Seuerissime enī nos aduersum peccātes geri
m⁹. ⁊ ipse eadem cōmitim⁹. **S**eueritas affi
dua. amittit auctoritatē. **S**icut formola pic
tura ē cui⁹ nulla pars erat. sic formosus homo ī
quo nulla pars peccat⁹. feda ē. proinde hoc domi
hoc for⁹. hoc omni genere vite teneam⁹. vt nob⁹
ferozabiles sim⁹. exorabiles illis qui nō nisi sibi
dare veniā nesciūt. **S**i iuit⁹ pares seru⁹ es. si
volēs mīster. **S**cias eū mult⁹ virtutib; abū
dare. qui aliēas amat. **S**i iuderis maior er⁹
nā qui iudet minor ē. **S**cito quid ē inuidia.
dolor animi ē ex aliēis cōmod⁹. **S**cito etenī
illud. quia nulli iudet bōitate pedit⁹. **S**ūt
multi qui plurimū verbis. nō cōtemnūt. s; ipsa
que sp̄nūt clā furant. **S**eueritatē abditā.
clementiam in procinctu habet. **S**apiens
nihil facit quod non debet. et nihil pretermi
tit quod debet. **S**eruis īperare moderare.
laus est.

T

Timidum cautum se vocat sordidus
parcum. **T**utissima res est nihil ti
mere preter deum.

Tene semp vocis et silentij tēperamētū **N**ō
et in hoc incumbē. vt libenci⁹ audias quau
loquaris **F**acere qui nescit. nescit loqui.
Arificiā si potes. ne admiseris **T**urpe p̄bet
spectaculum. anim⁹ eger **T**urpia ne dixeris
paulatim enim pudor rerū p̄ verba discucitur
Transibit sermo in effectū si honesta loq̄mur
Tolerabilior est qui mori iubz quā qui ma
le viuere **T**ollerabilior pena est non posse
vivere quā nescire **T**alē diligentiam exhibe
in amicitijs comparādis. vt incipias amare
quem deinceps possis odisse **T**u primū ex
hibe te bonum. et sic queras alterum tui simi
lem **T**urpi nihil est quam cum eo bellum
gerere. cum quo familiariter vixeris **A**m
omib⁹ ignoscere. quam nulli credulitas ē. **T**ā
diu a picuelo ob erit popul⁹ quādiu sciet ferre
frenos **T**yrann⁹ a rege distat factis. non no
mine

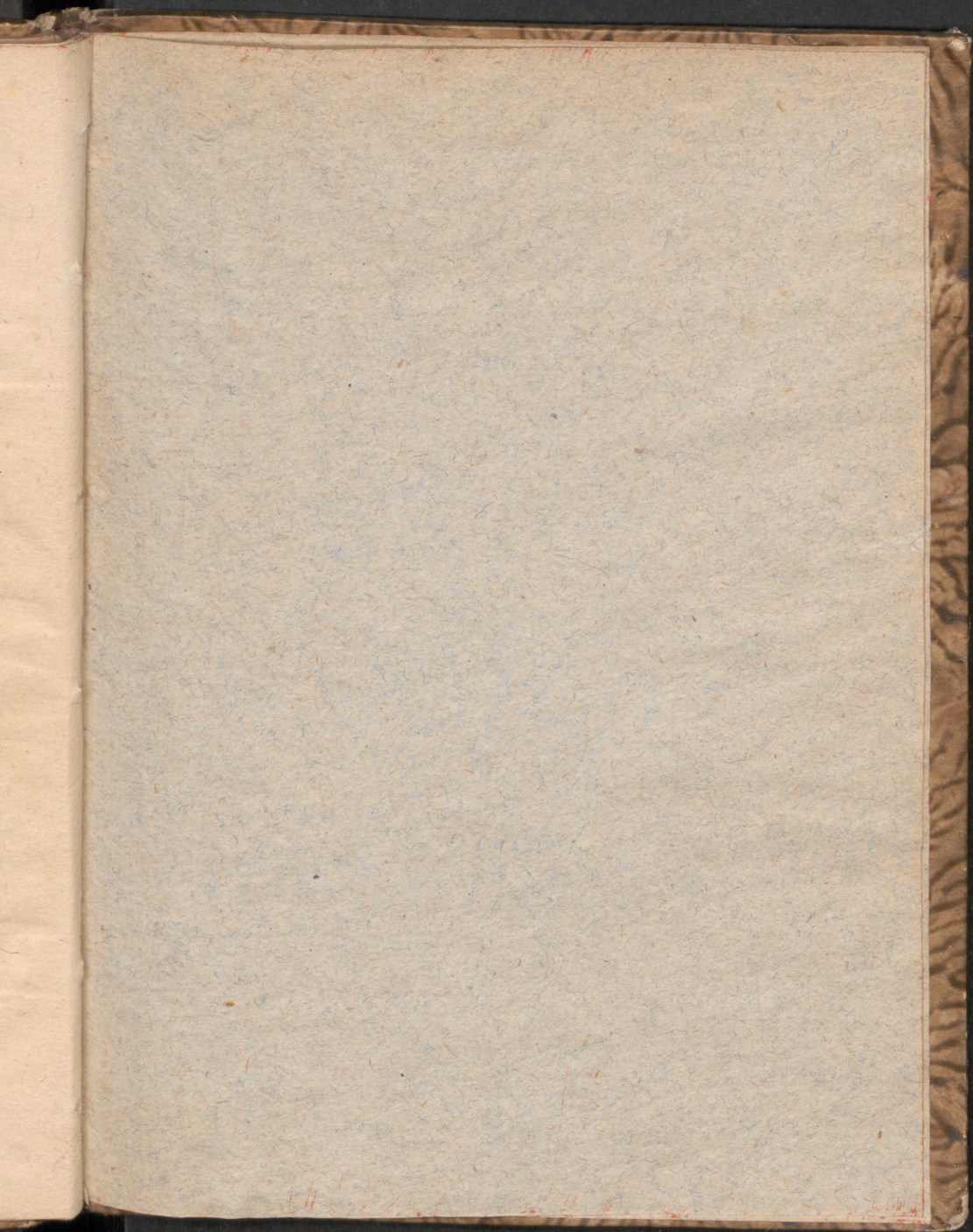
V

It quisq̄ in bonū nisi ex malo trāsit
Is oib⁹ esse not⁹. pri⁹ effice vt nemiem
noueris **Q**uis habere honorē dabo tibi mag
uū impiū. impa tibi. **Q**uide si ad huc mal⁹ es
filib⁹ p̄ce. **Q**uer⁹ eē destitisti. q̄re alijs locū emē
dacōis abscondas. **Q**licū p̄ fuit obseruacō nūc
mos ē. **Q**lez nō dicim⁹ nō audim⁹. **U**til edu
cacō ⁊ disciplina. mores facit. vñ bona psuetu
do excutere debz. q̄ mala instruit. virilis feras q̄
necesse est. dolor paciētia vincitur **v**erba
rebus. non personis accipienda sunt

11
Vires tuas amici beneficijs . inimici iniquis
sentiant . Vita omnis brevis est . ideo immo-
talitas est mors honesta . Vir est bonus qui
intantum pduxit animum suum . vt non mo-
do nolit peccare . sed etiā nō possit . Et ali-
quid auri extraham? . terrā puerim? . Et
summū bonum occupem? . scrutari pectus pi-
get . Virtutē cuius pgressum videris . non
exitum finemq; desperes . Volunt homi-
nes ita pceptum esse vt viuunt . nō ita viuere
vt pceptum ē . Utendum ē diuicijs ⁊ nō ab-
utendum . vt nec inde a supioribus ptemnaris
nec ab inferiorib; timearis . vbi vfitata res
media nō pcedunt . tēta pstraria vbi discri-
men inter bonos malosq; sublatum ē . pfusio
sequit ⁊ vicioꝝ eruptio . venia ē pene debite
remissio . vt fulmina paucorū periculo cadunt
omnium metu sic animaduersiones magnarū
potestatum terret laci? q̄ nocēt vtinā ea lex
homiui esset vt cum telo suo frangeret . nec se-
piuolicer; nocere q̄ semel

elum de deo tūcum habeas . nō contra
homines . zelari autē hominib; viciosum ē

Expliciūt prouerbia
Seneca



Mag. St. Dr.

. Di.



PROVERB. SENECAE.

